

PÄÄTAVOITE I:
Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy

	välitavoite	toimenpide	mittari / toteutuminen	aikataulu	toimija(t) / toteuttaja(t)	seuranta / arviointi / ohjaus
	<i>Missä on onnistuttava?</i>	<i>Mitä ja miten se tehdään?</i>	<i>Miten mitataan onnistuminen?</i>	<i>Milloin? Lyhyt kokeilu? Pysyvä toiminta?</i>	<i>Kuka / ketkä?</i>	<i>Esim. Resurssin käyttö, muita huomioita?</i>
1	<i>Lasten ja nuorten arvostaminen</i>	Kohtaaminen ja kuuleminen Riittävästi aikaa Itsemäärääminen, osallisuus Ympäristö jossa kohdataan Laadukkaat palvelut lapsille ja nuorille	Halu kontaktin jatkumiseen Riittävät resurssoinnit henkilöstöön	Vuosittain Pysyvää	Kuntapäättäjät Hyvinvointilautakunta Nuva Nuorisotoimi Varhaiskasvatus Perusopetus	Talousarvio/ riittävä budjetointi Itsearviointi Kouluttautuminen Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
2	<i>Vanhemmuuden tukeminen</i>	Tukikäynnit neuvolassa Perhetyö / Nepsy Tukipalvelut (esim. psyk / päihde) Monialainen yhteistyö / verkostotyö Vertaisryhmät/ Teemalliat Vahvuuksien löytäminen Arviointikeskustelut ja varhaiskasvatuskeskustelut ja arviointikeskustelut perusopetuksessa Palveluohjaus Päivittäiset kohtaamiset Aamu- ja iltapäivätoiminta	Vanhemmuuden arviointi Muutos Vähintään 1x vuosi arviointi ja varhaiskasvatuskeskust elut Tyytyväiset asiakkaat	Vauvaryhmät Taaperon vanhempana Teini-ikäisen vanhemmat (tulossa) Vuosittain Pysyvää	Nuorisotoimi Varhaiskasvatus Perusopetus Terveystieteiden henkilöstö	Lasten varhaiskasvatussuunnitelman seuranta Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman seuranta Aamu- ja iltapäivätoiminnan seuranta
3	<i>Lapsen oikeuksien toteutumisen erotilanteessa</i>	Lapsen /nuoren kuuleminen Yhteistyötahot KYMSOTE Perhetyö Eroverkosto	Miten lapsi/nuori voi? Kouluterveyskysely Hyvinvointikyselyt	Jatkuvaa Joka toinen vuosi kouluterveyskysely	Terveystieteiden henkilöstö Kymsote Opiskelijahuolto	
4	<i>Lasten ja nuorten terveyden edistäminen</i>	Lakisääteiset tarkastukset neuvolassa ja koulussa: ohjaus ja seuranta. Tukikäynnit Yhteisöllisyys, vertaisuus Liikkuva varhaiskasvatus Liikkuva koulu Liikuntaharrastusten tukeminen Terveelliset ruokailutottumukset	Fyysisen aktiivisuuden suositusten toteutuminen Move- testit Kouluterveyskysely	Pysyvä	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstöstö Liikunta- ja vapaa-aikatoimi Yhdistykset ja seurat	Budjetointi Arviointi- ja vesokeskustelut Liikuntaharrastus rahan saajat ja seurojen harrastajamäärät Liikuntasuhteet

PÄÄTAVOITE I:
Lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointi lisääntyy

	välitavoite	toimenpide	mittari / toteutuminen	aikataulu	toimija(t) / toteuttaja(t)	seuranta / arviointi / ohjaus
	<i>Missä on onnistuttava?</i>	<i>Mitä ja miten se tehdään?</i>	<i>Miten mitataan onnistuminen?</i>	<i>Milloin? Lyhyt kokeilu? Pysyvä toiminta?</i>	<i>Kuka / ketkä?</i>	<i>Esim. Resurssin käyttö, muita huomioita?</i>
5	<i>Tuen oikea-aikainen ja yhdenvertainen saatavuus</i>	Matala kynnyksen palveluihin Yhteistyö Moniammatillisuus Varhaiserityisopettajan palvelut Pedagoginen tuki Tukitoimien riittävä saatavuus Liikkuva ohjaamo/ Ohjaamo	Palveluiden saatavuus / hoitoon pääsy määräajoissa Varhainen puuttuminen	Tarve arvioidaan vähintään vuosittain	Varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstö Opiskelijahuolto Kymsote, sosiaali- ja terveyspalvelut	Hyvinvointilautakunta Budjetointi Viranomaisyhteistyön sujuminen
6	<i>Haasteellisessa asemassa olevien erityisryhmien tuen turvaaminen</i>	Yhteistyö Kontaktin ylläpito, seuranta "perään katsominen" Saattaen vaihtaminen Etsivä nuorisotyö Erityisopetusresurssit Tarkoituksen mukaiset opetusryhmät Jopo Ohjaamo	Palveluiden saatavuus / hoitoonpääsy määräajoissa Varhainen puuttuminen Kouluterveyskysely	Vuosittain Kouluterveyskysely joka toinen vuosi	Varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstö Opiskelijahuolto Kymsote, sosiaali- ja terveyspalvelut	Hyvinvointilautakunta Budjetointi Viranomaisyhteistyön sujuminen Tuntikehys
7	<i>Turvallinen elinympäristö</i>	Terveysneuvonta Turvallisuuskasvatus Fyysisesti terveet tilat ja turvalliset piha-alueet. Kiusaamisen ehkäisy. Liikennekasvatus	Huolehditaan rakennusten ja piha-alueiden sekä välineiden kunnosta. Puututaan mahdollisiin ristiriitatilanteisiin, havainnoidaan ja tunnistetaan tilanteet	Pysyvä	Tekninen toimi Varhaiskasvatushenkilöstö Opetushenkilöstö Nuoriso- ja vapaa-aikatoimi	Säännölliset rakennusten ja piha-alueiden huoltotoimenpiteet. Henkilöstön koulutus Budjetointi Liikenneturvallisuustyöryhmä

PÄÄTAVOITE II: Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat

	välitavoite	toimenpide	mittari / toteutuminen	aikataulu	toimija(t) / toteuttaja(t)	seuranta / arviointi / ohjaus
	<i>Missä on onnistuttava?</i>	<i>Mitä ja miten se tehdään?</i>	<i>Miten mitataan onnistuminen?</i>	<i>Milloin? Lyhyt kokeilu? Pysyvä toiminta?</i>	<i>Kuka / ketkä?</i>	<i>Esim. Resurssin käyttö, muita huomioita?</i>
1	<i>Yhdenvertaiset mahdollisuudet tavata, toimia ja vaikuttaa</i>	Riittävä tiedottaminen Tasapuolinen saavutettavuus Mahdollisuus vaikuttaa esim. vertaisryhmien teemoihin Vanhempainillat Suunnitelmallisuus	Osallisuuden määrä Mielenkiintoiset aihepiirit	Pysyvä	Varhaiskasvatushenkilöstö Opetustoimi Nuorisotoimi Asiantuntija-alustukset	Vanhempainillan onnistumisen arviointi palautteiden kautta. Varhaiskasvatushenkilöstön omat palautekeskustelut. Budjetointi Resurssien kohdentaminen
2	<i>Lapsilla ja nuorilla on tiloja joissa heitä kohdataan yksilöinä ja yhteisön jäsenenä</i>	Kohtaamispaikka toiminta Perhekahvila Nuorisotilat Varhaiskasvatus- ja perusopetustilat Harrastetilat Ohjaamo	Kävijöiden määrä Palautteet	Jatkuvaa	Varhaiskasvatushenkilöstö Opetustoimi Nuorisotoimi Tekninen toimi	Budjetointi Kiinteistöjen hoito
3	<i>Hyvin saavutettavat fyysisesti ja sosiaalisesti esteettömät palvelut ja toiminnot</i>	Kohtaamispaikka toiminta Perhekahvila Nuorisotilat Varhaiskasvatus- ja perusopetustilat Harrastetilat Ohjaamo Tilojen esteettömyys hyvä Hissi, rampit	Palautteet	Jatkuvaa	Varhaiskasvatushenkilöstö Opetustoimi Nuorisotoimi Tekninen toimi Terveystalo	Budjetointi Kiinteistöjen hoito
4	<i>Uusia, yhteisesti suunniteltuja kuulemis- ja palautekäytäntöjä otetaan käyttöön</i>	Kohtaamispaikan ideariihen asukasverkostojäsenet Palautelaatikot Asiakastyytyväisyys kyselyt Nuva Järjestöfoorumi	Palutteet Osallisuus Kyselyt	Jatkuvaa	Terveystalo Varhaiskasvatushenkilöstö Opetustoimi Nuorisotoimi	Suunnittelu Yhteistyö Lssten- ja nuortenhyvinvointisuunnitelma Hyvinvointilautakunta Lava

PÄÄTAVOITE II: Lasten, nuorten ja perheiden osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat

	välitavoite	toimenpide	mittari / toteutuminen	aikataulu	toimija(t) / toteuttaja(t)	seuranta / arviointi / ohjaus
	<i>Missä on onnistuttava?</i>	<i>Mitä ja miten se tehdään?</i>	<i>Miten mitataan onnistuminen?</i>	<i>Milloin? Lyhyt kokeilu? Pysyvä toiminta?</i>	<i>Kuka / ketkä?</i>	<i>Esim. Resurssin käyttö, muita huomioita?</i>
5	<i>Lähiyhteisöt mukana osallisuuden luomisessa</i>	Hyvä yhteistyö peruspalvelut + MLL ja SRK kanssa Maakunnallinen yhteistyö Yhteiset tapahtumat Kyläyhteisöt Ohjaamot Etsivä nuorisotyö Perusopetus	Kävijämäärä	Jatkuvaa Projektit ja hankkeet kausiluontoisia	Alueverkosto Kymsote Maakunnalliset yhteistyökumppanit Kansainväliset yhteistyökumppanit Järjestöt ja seurakuntat Kyläyhdistykset Seurakunta	Budjetointi Henkilöstöresurssit Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
6	<i>Palveluiden kehittäminen kuuntelemalla ja perehtymällä asiakkaiden kokemuksiin</i>	Nuva Oppilaskuntatyö Ammattilaisten jalkautuminen perhekahvilaan (neuvola/perhetyö n.2xkk) Asiakasraati kokoontuu säännöllisesti Asiakaskyselyt Lapsen vasukeskustelut/arviointikeskustelut Lapsen kuuleminen	Lava Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma Kyselyt Asiakaskyselyiden tulokset ja palautteisiin vastaaminen. Kehittämistoimenpiteet. Lasta osallistavat palautemenetelmät.	Jatkuvaa	Terveystalo Varhaiskasvatushenkilöstö Opetustoimi/ Yhteisöllinen oppilashuolto Nuorisotoimi	Lava Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma Kyselyt Hyvinvointilautakunta Säännöllinen seuranta ja arviointi

PÄÄTAVOITE II:

Lasten, nuorten ja perheiden parissa toimivien monialainen verkostotyö kehittyy ja jalkautuu

	välitavoite	toimenpide	mittari / toteutuminen	aikataulu	toimija(t) / toteuttaja(t)	seuranta / arviointi / ohjaus
	<i>Missä on onnistuttava?</i>	<i>Mitä ja miten se tehdään?</i>	<i>Miten mitataan onnistuminen?</i>	<i>Milloin? Lyhyt kokeilu? Pysyvä toiminta?</i>	<i>Kuka / ketkä?</i>	<i>Esim. Resurssin käyttö, muita huomioita?</i>
1	<i>Lapsi, nuori ja perhelähtöinen moniammatillinen työote yli sektorirajojen</i>	Sujuva yhteistyö jatkuu ja entisestään kehittyy Verkostotyö perheen ympärillä Perheen osallisuus Lape Perhekeskus Järjestöyhteistyö	Palveluiden saatavuus/ sujuvuus/helppous Kävijämäärät	Pysyvää	Varhaiskasvatuksen opettajat Neuvola/terveydenhoitajat Lapsen kanssa toimivat asiantuntijat Huoltajat Terveystalo , srk Perusopetus Nuorisotoimi Liikuntatoimi Kymsote	Budjetointi Kehittäminen Työntekijöiden yhteiset koulutus- ja kehittämispäivät
2	<i>Monialaiset ja monitoimijaiset joustavasti tuotetut palvelut</i>	Joustavat, matalan kynnyksen palvelut (mm. neuvola, koulu th, psyk.sh, psykologi, päihdetyö) Yhteistyö	Palveluiden saatavuus/ sujuvuus/helppous Kävijämäärät	Välillä liian nopeasti muuttuvaa Jatkuvaa	Varhaiskasvatuksen opettajat Neuvola/terveydenhoitajat Lapsen kanssa toimivat asiantuntijat Terveystalo , srk Perusopetus Nuorisotoimi Liikuntatoimi Kymsote	Budjetointi Kehittäminen
3	<i>Perheiden kokonaisvaltaisen elämäntilanteen parempi huomioituminen eri asiantuntijoiden työkäytänteitä kehittämällä</i>	Verkostotyö, tiedon jakaminen Perheen ympärille koottava moniammatillinen toimijaryhmä EI päällekkäisyyksiä EI tuella tukahduttamista Yhteinen asiakas / asiakasperhe!!! Ennaltaehkäisevä työote	Palveluiden saatavuus/ sujuvuus/helppous Kävijämäärät Asiakastyytyväisyys	Jatkuvaa	Varhaiskasvatuksen opettajat Neuvola/terveydenhoitajat Lapsen kanssa toimivat asiantuntijat Terveystalo , srk Perusopetus Nuorisotoimi Liikuntatoimi Kymsote	Lava Budjetointi Säännöllinen seuranta ja arviointi